

HUNSFOS- ARBEIDEREN

INNHold:

Redaksjonelt

Samarbeidsprosjektene = Industrielt demokrati

Melding fra styret

Skal fagbevegelsen også tenke på
Ikke-medlemmer?

Hunfosheimen — Vessøy

Referat fra halvårsmøtet

Med Hunfos Arbeiderforening gjennom 60 år

Besøk på Sunland og Svelvik

Personalia

Fra Hunfos Bedrifteldrettslag

Ja, ja, men sann

Kulturkveldar innan fagforeninga

Historisk gjetteleik

Dagens tekst

Minneord

Tanker omkring voksenopplæringa

I morgendagens samfunn

Industrielt demokrati

Ta til fornuft

Kursvirksomhet

I REDAKSJONEN:

R. T. Hildebrandt
Carl Andersen
Øystein Lie
Thorbjørn Olsen

TRYKKET I EINO TRYKKERI
VENNESLA

TIL MEDLEMMENE

Ja, så gjør vi et nytt forsøk. Denne gang med et «julenummer», som vi håper vil «slå an». Det å lage en avis har vist seg å være en vanskelig oppgave. Ja langt vanskeligere enn på forhånd antatt. Og uten den hjelp vi har fått av de to herrer Arne Eilertsen og Kjell Nor på Eino trykkeri ville nok avisen ha blitt en kjedelig affære. Så selv om tiltaket ikke er blitt noe blinkskudd, kan det umulig ha blitt noen direkte bom, hvis vi skal dømme etter reaksjonene på halvårsmøtet.

Men vi arbeider på spreng hele tiden for om mulig å høyne nivået et par streker og vi vil etter beste evne prøve å forbedre avisen for hvert nummer. Men vi trenger mye mer hjelp. Og den hjelpen kan dere gi oss. For vi er sikre på at nettopp du har noe på hjertet. Kom igjen med det. Vi vil gjerne hjelpe til og du kan godt være anonym. Vi har jo alltid så meget å prate om og diskutere. Hvorfor ikke la praten og diskusjonen gå i avisa? Eller er du alltid så enig i alt hva forening, forbundet og LO foretas seg? Eller hva bedriften gjør eller ikke gjør, hva politiske partier, kommunestyre og regjering gjør eller ikke finner det for godt å gjøre? Vi tror ikke ikke det. Det er sikkert mange ting

du er uenig i og som du synes er urettferdig.

Vi vet at mange på Hunsfos driver med jakt og sportsfiske. På slike turer kan en jo alltid støte på morsomme og usedvanlige hendelser. Videre er mange en mester i å fortelle vitser og gode historier. Vi vet også at mange er religiøst interessert. Hvorfor ikke komme med et innlegg? Gjerne med tegning eller foto.

Det har vært morsomt å se den store interesse forretningene i Vennesla har vist for avisen. Nå var det ikke meningen at dette skulle bli et rent annonseorgan for forretningene, men det er jo soleklart at de må få lov å annonsere sine varer hos oss. Samtidig hjelper det oss også økonomisk. — Vi får jo ikke avisen gratis, men med annonser vil ikke hvert nummer koste oss så svært meget. Nå skal jo dette være et «julenummer», så kanskje vi kan finne noen idéer til julegaver eller noe nytt til hjemmet i annonsene, så ta en kikk på annonsesidene en gang til.

1968 har vært et begivenhetsrikt år for fagbevegelsen med Samvirkesaka, tariffrevisjonen og arbeidstidsforkortelsen som de aller største saker. For Hunsfos vedkommende viser det seg nå at mange av de som hadde reservert seg fra den kollektive hjemforsikring nå trekker reservasjonen tilbake. Pr. i dag har 40 av de 280 reservasjonene blitt tilbaketrukket. Tariffrevisjonen ga

Forts. side 4

Stoff til neste nummer må være redaksjonen i hende innen 7. februar. Bruk Hunsfosarbeiderens kasse i vakta.

Red.

God Jul og Godt Nyttår

Styret i Hunsfos Arbeiderforening
ønsker samtlige av våre medlemmer
en riktig god jul og et godt nyttår.

Samarbeidsprosjektene = industrielt demokrati

Hva er det så? Hva betyr det?
Hvor kommer det fra?

For det første, samarbeidsprosjektene er som det går fram av tittelen et forsøk på å innføre industrielt demokrati.

2. Det betyr at vi skal være med å utforme vår egen arbeidsplass slik som vi helst vil ha den. Forutsatt at det fremdeles skal være en arbeidsplass.

3. Det er et praktisk resultat av samarbeidsavtalen mellom LO og NAF som går ut på forskning omkring arbeidsoperasjonene og deres organisering.

Dette vil slå ut i praktiske forsøk som vi kan se i p.m. 3—4.

Forskernes oppgave skal være å stille mennesket i sentrum og tilpasse følgende forhold:

- Den ansatte må kunne se en sammenheng mellom det han gjør, bedriftens virksomhet og den nytte samfunnet har av produktet.
- Jobben må synes tilfredsstillende også i fremtiden, selv uten forfremmelse.
- Enhver må kjenne sin jobb og vite hvor godt han utfører den.
- Man må stadig kunne lære noe i jobben.
- Jobben må kunne by på en viss variasjon, slik at det kreves mer enn ren utholdenhet av utøveren.

f. Enhver må ha anledning til å ta avgjørelser innenfor det område han arbeider.

g. Arbeidsplassen må være slik at man møter anseelse, støtte og respekt hos sine medmennesker.

h. Jobber i avdelingen må utføres mer systematisk og på en slik måte at de på den ene side imøtekommer de maskinelle krav, samtidig som de på den annen side tilfredsstiller de menneskelige jobbkra.

Forskning er også et hjelpemiddel som gjør oss istand til å realisere ting og tanker som vi kanskje ellers ikke ville fått noen mulighet til å gjennomføre.

Hvorfor skal så vi befatte oss med dette?

Ingen av oss er vel så naive å tror at vi har noen mulighet til å forhindre rasjonalisering, om vi måtte ha ønsket det. Den tekniske utvikling og automasjon går sin gang uansett hva vi måtte mene, og det hele er et spørsmål om vi skal la oss lede eller om *vi skal være med å lede*.

Så tilbake til prosjektene på Hunsfos. Vi har hatt et forsøk i cellulosen som ikke ble vellykket, det kan vi slå fast. Årsaken til *det* er nokså klar.

Vi har et forsøk gående i p.m. 3—4 som riktignok heller ikke er til-

Forts. side 4

3 minutter fra vestre port

Stedet for tobakk, sjokolade, lesestoff

Fotoartikler - Fremkalling - Kopiering

MOSEIDMOEN KJOSK

Anna og Harald Nygaard

KOMMISSJONÆR FOR NORSK TIPPING OG PENGELOTTERIET

Samarbeidsprosjektene - - -

Forts. fra side 3

fredsstillende, men langt bedre enn forsøket i cellulosen.

Årsakene til at dette prosjekt ikke er tilfredsstillende er lett påviselige og skulle være vendbare med noe mer initiativ fra oss selv. Vi kan vise til 3 vesentlige feil som er gjort:

1. Fremdriftsgruppen ble oppløst i den første tiden av praktisk prøvekjøring, det burde ikke skjedd.
2. Fagforeningen har ikke engasjert seg sterkt nok.
3. Linjeledelsen har heller ikke fulgt opp i dette prosjekt i likhet med cellulosen.

Det kan nok vises til naturlige årsaker til disse tingene (sommerferien). Dette er imidlertid ting som kan rettes på og det akter vi å forsøke. Ledelsen er også innforstått med at om samarbeidsprosjektene skal ha noen fornuftig mening så kan det ikke satses nok på personlig kontakt og informasjon..

Til medlemmene

Forts. fra side 2

svært liten reallønnsøkning for de fleste av Hunsfosarbeiderne og da de helkontinuerlige skiftarbeidere ikke er berørt av arbeidstidsforkortinga må en vel si at vi på Hunsfos fikk svært lite ut av årets tariffoppgjør.

Men dette med arbeidstidsforkorting for skiftarbeidere er en ting som må rette på og det brennkvi. Det samme gjelder pensjonsalderen. Vi er snart det eneste land i Europa hvor vi må arbeide til vi er 70 år. Dette er store saker som må tas opp hurtig.

Så vil vi bare håpe at flere og flere vil hjelpe oss i arbeidet med å få en god fagforeningsavis.

Redaksjonen ønsker alle leserne en god jul og et godt nytt år.

R. T. H.

Hva kan så fagforeningen gjøre for å bedre på forholdene?

I første rekke må vi være klar over at 10 hoder tenker bedre enn 1. Vår oppgave må være å aktivisere medlemmene i atskillig større grad enn tidligere. Det kan gjøres bl.a. på følgende måte:

Fremdriftsgruppen er ikke et organ som skal bestå evig. Det vil bli oppløst så snart forholdene er lagt til rette for prosjektet og det fungerer (iallfall) relativt normalt.

Den videre styring av prosjektet må så bli tillagt avdelingsutvalget. Det bør ikke bare være i protokollen at disse finnes.

Under forutsetning at vi sprer samarbeidsprosjektene til andre avdelinger så vil vi ha en aktiv gruppe med et fleredobbelt antall enn hva vi har i dag. Avdelingsutvalgene vil selvsagt også bli aktivisert på andre måter. Der må bli et nært samarbeide mellom dem og fagforeningsstyret med felles møter minst en gang pr. år.

Personlig tror jeg vi er inne i en mer avansert tidsalder og det må vi ta til ettertanke. Fagbevegelsen må selv sørge for å komme på høyde med situasjonen. Det er slutt med de tider da man i en fagforening kun diskuterte kroner og øre, i dag blir oppgavene langt større og krever også mer av oss alle enn noen sinne før.

La oss se saken i et nøtteskall og stille det hele opp i to hovedspørsmål:

1. Hva kan vi gjøre noe med?
2. Hva kan vi ikke gjøre noe med?

Etter min mening er det helt innlysende at i stedet for å trekke ut svarene av spørsmål 2 og beklage oss over at vi ikke kan gjøre noe, må vi bruke de muligheter vi har til å bearbeide svarene av spørsmål 1.

Kåre Berg Andresen.

Skal fagbevegelsen også tenke på IKKE-MEDLEMMER?

Selv om det er lavtlønnsgrupper i fagbevegelsen er det likevel klart at de virkelige fattige i det rike Norge ikke er folk som tradisjonelt har tilhørt fagbevegelsen. Skal fagbevegelsens arbeid også omfatte dem? Bør en på organisatorisk måte ta sikte på å knytte utenforstående upriviligerte grupper til fagbevegelsen og i tilfelle hvordan? Slik stilles spørsmålet i brevkurset om et handlingsprogram for fagbevegelsen. LO oppfordrer til en bredest mulig debatt om de fattiges framtidsproblemer — og ett av dem er de fattige i vårt land.

En reiser også problemet: Hvilken aktualitet har problemstillingen «fattigdom i rikdommen» for Norge i dag. Det moderne proletariat er ofte de utstøtte og avvikerne, mennesker som er fysisk og psykisk hemmet. Til disse gruppene hører ofte alkoholikere, lovovrettere og andre som er kommet i et moralsk motsetningsforhold til samfunnet. Og det er folk som lever i de geografiske utkantene og som ikke kan ta del i de godene flertallet i samfunnet nyter godt av.

I første omgang kan vi kanskje avvise dette som uvedkommende for fagbevegelsen, men før eller siden må fagbevegelsen gjøre opp sin mening om solidaritetskravet og rettferdssansen også skal gjelde disse.

Solidaritetskravet er udelelig. Skal det være noe verdt, må det omfatte alle. Tilstreber vi først likhet, kan ingen holdes utenfor, hevder kursets forfatter og fortsetter: I motsatt fall må vi sette oss ned og bli enige om hva som er rimelige forskjeller i levestandard. Hvor fattige skal f.eks. trygdetakerne være? Ingen som lever av bare trygd har det flust i Norge i dag. Har de tryg-

Forts. side 6

NB!

Da det synes som om noen er i tvil om hva som er gjort etter at bedriften la om sitt tekniske utstyr i lønnsavdelingen skal vi få opplyse følgende:

Kombinasjonstilleggene er innregnet i timelønnen, det samme er gjort med uketilleggene på den måte at uketillegget er delt på 48 timer og man får et bestemt øretall. Dette blir så tillagt timelønnen, også på helligdagsprosenttimer, slik at man får dette utbetalt på 48 timer pr. uke.

Når det gjelder de timer som blir trukket ved skiftningsakkorder, så er det samme øretall $\times$ anvendt tid på jobben, tillagt akkordsatsene for å kompensere dette forhold.

Styret.

Julegaver

Lamper — Bordlamper — Gulvlamper
Taklamper

Eivind Eivindson
Elektrisk forretning
Vennesla

Betraktninger om „HUNSFOS-ARBEIDEREN“

La meg først få lov til å gratulere Hunsfos Arbeiderforening med sitt nye medlemsblad, «Husfosarbeideren». Etter et vellykket åpningsnummer gir det grunn til å tro at redaksjonen, eller bladstyret, tar hånd om oppgaven med grundighet og entusiasme.

Med utgivelsen av bladet har foreningens styre tatt på seg en opp-

gave som er både arbeidskrevende og ansvarsfull. Men jeg er overbevist om at de vil få lønn for strevet. Tiltaket vil sikkert styrke foreningen i sitt arbeid, det vil aktivisere medlemmene og vil kunne gi saklige informasjoner om aktuelle spørsmål, spesielt da vedrørende saker på det lokale plan.

Jeg håper også at ansatte på Hunsfos som ikke har anledning til å stå tilsluttet Hunsfos Arbeiderforening får slippe til i bladets spalter om det skulle være ønskelig. Det kan jo hende at en eller annen «utenforstående» kunne ha noe på hjertet, og det kunne da være greit å meddele seg gjennom et organ som sikkert blir lest.

La meg også få lov til, som tidligere mangeårig aktiv fagforeningsmann, og som fremdeles er sterkt interessert i fagforeningens arbeid og utvikling, å fremføre noen få personlige betraktninger om interne fagforeningsspørsmål.

Inneværende år har for mange fagforeninger vært et år med uro og indre splid grunnet organisasjonsmessige saker. I en viss grad har vel dette også kunnet registreres i Hunsfos Arbeiderforening. Imidlertid har jeg inntrykk av, noe som jeg er meget glad for, at foreningen har makttet å dempe motsetningsforholdet og derfor greidd å opprettholde den orden og samhold der bør være i en fagforening.

Til slutt vil jeg takke for godt og hyggelig samarbeid i det år som nå løper ut, og ønsker hver i sær en riktig god jul.

Salve Aas.

Forlat ditt arbeidssted slik du selv ønsker å finne det.

Vær mot andre som du ønsker andre skal være mot deg.

Gled andre og du selv blir glad.

Skal fagbevegelsen -

Forts. fra side 5

dede krav på en like god bolig som andre? Mat og klær må de vel få, radio vel også. Men skal de ha fjernsyn? Skal de kunne abonnere på aviser og tidsskrifter? Ferie i utlandet kan det vel ikke bli tale om? Tuse-ner av nordmenn snur på skillingen for å skaffe seg levemåte — og dette er det viktigste: De føler seg, og de er uprivilegerte.

Disse spørsmålene har tradisjonelt blitt betraktet som sosialpolitiske oppgaver. Men sosialpolitikk er også spørsmål om en del av samfunns-kaka og rettferdighet for dem som står lavest. Vår kultur premierer det arbeidsomme menneske som har evne til å samle seg skatter på jorda. Det er nokså vanlig å hevde at vi har gått for langt i å sy puter under armene på slabbedasker. Bak en slik holdning ligger det en farlig tendens og enkelte underlige forestillinger om «viljens frihet» som hevder at de fattige bare har seg selv å takke for sin ulykkelige tilværelse. Men dette stemmer ikke med hva vi vet om årsakene til fattigdom. De fattigste er ikke særlig ulik andre mennesker når det gjelder moralske egenskaper. Taler vi om toleranse og solidaritet, må det også gjelde dem som står utenfor det gode selskap, blir det hevdet.

Nå, hva mener dere? La oss få høre noen reaksjoner.

RTH

≡ HUNSFOSHEIMEN ≡

Utleien på Hunsfosheimen har gått endel tilbake i de senere år, særlig i sommerhalvåret. Om vinteren er det fremdeles et populært utfartssted. Det er også dette året blitt utført en god del dugnadsarbeide. Det er jo alltid mye vedlikehold på et slikt sted. Men det viser seg svært vanskelig å få noen med og vi vil derfor nå takke de som har vært villige når de er blitt spurt.

De som har vært der oppe i høst har vel lagt merke til at det er hugget endel tømmer like ved heimen. Det er meninga å ha parkerings-

plass til venstre for veien, på sletta ved heimen. Den skal forsøkes holdt oppe også om vinteren, så vi slipper å brøyte rundt heimen som tidligere. Vi håper de besøkende vil være behjelpelig med å skuffe litt snø når det trengs. Den store sletta mellom heimen og båthuset er også ryddet nå, og her kan det bli en fin plass til fotballspill om man vil, eller annen form for mosjon. Men skal det bli helt bra, må vi til våren få sådd igjen hele sletta med gressfrø så den kan bli grønn og fin. Vi håper noen vil hjelpe oss med det når vi kommer så langt.

Når det gjelder småhytta, er det stadig søkning til den. For folk som vil ha det stille og rolig, er den jo ideell.

Vi vil gjerne oppfordre folk til å gjøre ordentlig rent etter seg, så vi slipper klager fra folk som kommer opp etterpå. Det har nemlig forekommet endel slurv med dette både på hytta og heimen. Mottoet må være: «Slik jeg ønsker det skal være når jeg kommer, skal det være når jeg reiser igjen.»

G. N.

*Vedtatt på foreningens årsmøte
1/3 1968.*

1. Heimen kan leies ut til sluttet selskap en helg i måneden. Skriftlig søknad sendes styret i Hunsfosheimen. Det trengs ikke navn på 10 Hunsfosarbeidere. Styret har fullmakt til å vurdere utleien utover dette.
2. Hvert enkelt medlem av Hunsfos Arbeiderforening og Vennesla Elektrikerforenings Hunsfosgruppe kan leie heimen til sluttet selskap mot å betale kr. 150,— for helgen eller første døgn, de påfølgende døgn

kr. 75,—. Sengetøy ikke inkludert i prisen.

3. Barnegrupper innen bygda inntil 16 år og Vennesla Hjelpekorps, samme vilkår som forannevnte grupper.

Forts. side 8

Bilverksted
Mek. verksted
A.s SERVICE
Telefon 39938 — Vennesla

VESSØY FERIESTED

På spørsmål om hvordan vårt feriested Vessøy var besøkt, kunne daværende formann Rolv Voreland fortelle at feriestedet var usedvanlig godt besøkt og at besøksantallet bare økte fra år til år. Ellers ville Voreland spesielt fremheve det gode forhold som hersket mellom besøkende og styret for Vessøy.

I det store og det hele var formannen svært godt fornøyd. Han sier blant annet at forholdet bedrift og styre samt foreningen og styret også var det aller beste og at det derfor var greit å drive.

Videre forteller Voreland at det skal utarbeides en reguleringsplan for hele arealet og dette er med sikte på ikke å gå for fort fram om det siden skulle vise seg at det kunne vært annerledes. I første omgang er det tanken å få vann og kloakk ut slik at sanitærforholdet kunne bli bedre, noe som har vært en hjertesak for Voreland. For, som han selv sier, det er sanitærforhold under all kritikk.

Voreland slutter med å si at feriestedet er besøkt fra påske og helt ut

i september måned, og er derfor godt fornøyd med besøkene der ute og at økonomisk sett går stedet med overskudd. Han vil ellers takke alle i Vessøy styre for godt samarbeid i den tiden han har sittet som formann.

Vi kan bare beklage at Voreland ikke vil stille seg til gjenvalg og vi vil herved få takke ham for det store arbeid han har lagt ned der ute og håpe på at han vil komme igjen siden.

T. H. O.

TA TIL FORNUFT

Vi er i den mørke årstiden og da også den farlige tiden da man opplever de fleste trafikkulykker, nettopp på grunn av mørket. Jeg kunne tenke meg å komme med noen alminnelige små råd!

For det første, du som har sykelen til framkomstmiddel. Er lykten i orden? Er refleksanordningen bak på skjermen i orden? Kan den sees av bilistene, eller hva? Hvis du ikke kan svare ja på disse spørsmål må du spørre deg selv: Er mitt liv verd mer enn de 20—30 kroner det koster for å få ny lykt? Til det spørsmål vil jeg ubetinget svare ja, du er mer verd!

Til deg som er gående: Har du tatt i bruk den refleksbrikken du har fått av bedriften, eller har du den bare liggende i vesken eller i lommen. Dette at bedriften har gitt deg denne brikken er etter mitt skjønn et bevis for at du og alle ansatte her er av stor betydning. Bare det at du (vi) har fått denne refleksen skulle gjøre sitt til at vi brukte den. For meningen var jo at du og jeg skulle kunne gjøre oss seende for bilistene og andre kjørende. Så derfor til deg som er likeglad: *Bruk refleks.* En billig livsforsikring.

Th. Olsen.

Nye priser - -

Forts. fra side 7

4. Andre som vil leie heimen kr. 200,— for helgen eller første døgn. De påfølgende døgn kr. 75,—. Sengetøy ikke inkludert i prisen.
5. Romprisen blir stående uforandret for medlemmer av ovennevnte foreninger, men tillegget for ikke medlemmer økes fra kr. 1,— til kr. 2,— pr. person.
6. Ferien samme pris (kr. 4,— og kr. 3,—).
7. Hytta kr. 10,— pr. døgn, kr. 50,— pr. uke. Kr. 1,50 i tillegg pr. køy for sengetøy.

Hunsfos 4. mars 1968.

Hunsfosheimens styre.

Referat fra halvårsmøtet

Foreningsformannen Kåre Berg Andresen ønsket de frammøtte velkommen og da spesielt to av våre pensjonerte tillitsmenn, Olav Jortveit og Gustav Kile.

Dagsorden ble referert og godkjent.

Sak 1.

Protokoll, vedtatt uten mrk.

Sak 2. Skriv og forslag.

K. Berg Andresen orienterte om veien til Hunsfosheimen og de brev som var sendt ut til hytte-eierne, som benyttet denne veien, om å være med å betale kr. 50,— pr. år til brøyting og vedlikehold.

Formannen orienterte også om de møter som var holdt med bedriftens ledelse for å få bedre forhold ved parkeringsplassene. Det er nå anledning til å benytte plassen ved renseriet for ettermiddags- og nattskift.

Formannen refererte et skriv fra

foreningen «Norden» om forskjellige former for medlemskap. Denne sak ble enstemmig vedtatt å utsette.

K. B. Andresen orienterte om de nye bestemmelser om overtid i Arbeidervernloven. Olav Jortveit hadde også ordet til orientering i denne sak.

Forslag fra Ø. Lie om å få bedret lønnsforholdet i Gårdsavdelingen. Disse hadde ordet: Ø. Lie, T. Olsen, J. Hagen, A. Kløvfjell, O. Jortveit, Chr. Andresen. K. B. Andresen orienterte om de forhandlinger som ble ført i disse dager for Gårdsavdelingen.

Det forelå 2 forslag om å bevilge til pensjonistene til jul. Det første fra Ø. Lie gikk ut på at det bevilges fra foreningskassa kr. 100,— til ektepar og kr. 50,— til enslige. Det andre, reist på medlemsmøtet 7. juni

Forts. side 10

Den store julebutikken

har et veld av presanger til store og små

Skjønnlitterære og religiøse bøker

Gaveartikler — Håndvesker — Bagger

Juledekorasjon — Lys — Servietter

Kjempeutvalg i leketøy

DE FÅR DET I

VENNESLA
BOKHANDEL

Gratislotteri med trekning 21. desember

Referat fra halvårsmøtet - -

Forts. fra side 9

av Ø. Lie, om en innsamling i de forskjellige avdelinger i bedriften og at foreningen skyter til en del. Der ble en debatt om de forskjellige forslag hvor følgende hadde ordet: E. Kirkebø, G. Kile, O. Jortveit, Chr. Andersen, T. Larsen, T. Olsen og Kai Abrahamsen. Det første forslaget om å bevilge direkte fra foreningskassa falt mot 6 stemmer. Det andre forslaget om innsamling ble vedtatt med et overveldende flertall.

Søknad fra Norsk Folkehjelp om bevilgning til reisning av et industribygg, såkalte vernede arbeidsplasser. Bev. på kr. 100,— ble enst. vedtatt. *Utdeling av forbundets 40-års nål.*

Formannen opplyste at det er ca. 20 stk. som vil få denne nå i høst og han ba halvårsmøtet gi styret fullmakt til å ordne med arrangementet av dette. Det ble enst. godkjent.

Den foreløpige dagsorden til LO-kongressen 1969 ble referert. 6 forslag til LO-kongressen ble behandlet og vedtatt oversendt Forbundet. Følgende hadde ordet i forbindelse med de forskjellige forslag: T. Olsen, E. Kirkebø, A. Kløv fjell, Ø. Lie, H. Løland, A. Beurling, H. Iversen, J. Hagen og O. Jortveit.

Sak 3. Valg.

Formann i valgkomitéen A. Kløv fjell refererte valgkomitéens innstilling og deretter ble følgende valg foretatt:

Foreningsstyret:

Nestformann: Rolf Thore Hildebrandt. Kasserer: Trygve Larsen. Styremedlemmer: Carl C. Andersen, Gudmund Neset og Tellef Hammen.

1. varamann: John Nilsen.

Hunsfosbeimen:

Formann: Gudmund Neset. Styremedlemmer: Rolf Andersen, Tellef Hammen, Astri Jepestøl.

Vessøy:

Formann: Thorbjørn H. Olsen. Styremedlem: Gudmund Jortveit.

Valgkomité: Harald Iversen, Kristine Johannesen, Harald Hagen, Elias Omdal.

Norsk Folkehjelp: Tellef Langevold. Varamann: Olav Rud.

Representant i verneutvalget: Øystein Lie.

Redaksjon, Hunsfosarbeideren:

Rolf Thore Hildebrandt, Carl C. Andersen, Øystein Lie, Thorbjørn H. Olsen.

Sak 4. Hunsfosarbeideren.

Ø. Lie foreslo at redaksjonskomitéen utarbeider statutter for Hunsfosarbeideren og at disse forelages årsmøtet. Disse hadde ordet: H. Iversen, T. Olsen, Kai Abrahamsen, A. Kløv fjell, Ø. Jørgensen, E. Kirkebø, Hildebrandt, A. Jacobsen, H. Løland og A. Beurling.

Sak 5. Utdeling av erkjentlighetsgave

Foreningsformannen holdt en kort tale der han takket Gustav Kile og Olav Jortveit for det store arbeide de gjennom mange år som tilitsmenn hadde nedlagt i Hunsfos Arbeiderforening. Han overrakte et gull armbåndsur til hver med innskrift som en gave fra foreningen. En av våre mest aktive tillitsmenn gjennom årene, Ingulf Reinhardt, var også en av kandidatene til denne æresbevisning. Dessverre var Reinhardt avgått ved døden før utdelingen fant sted. Man minnet ham ved et øyeblikks stillhet.

Sak 6. Orientering om bedriftens økonomiske situasjon ved dir. E. Lie.

Dir. Lie sa innledningsvis at han håpet det for fremtiden ikke ble noe særsyn at han var tilstede på foreningsmøtene for å orientere. Informasjonsvirksomheten kan ikke bli god nok. Han orienterte halvårsmøtet om bedriftens økonomiske situasjon. Han opplyste at for å kjøre med ballanse måtte bedriften ha en

Forts. side 11

Referat fra - -

Forts. fra side 10

inntjeningssevne på 19 mill. kr. pr. år. I år lå det dessverre langt under dette. For å bedre økonomien ville bedriften bearbeide følgende 4 punkter: 1. Produksjonsøkning. 2. Reduksjon av kostnader. 3. Økning av salgsinntektene. 4. Utvikling av nye produkter. — Disse benyttet anledningen til å stille dir. Lie spørsmål: T. Olsen, H. Iversen, A. Beurling, A. Jacobsen, E. Kirkebø, Ø. Lie, K. Rødahl.

Etter at dir. Lie hadde forlatt møtet orienterte K. Berg Andresen om hvilke avdelinger det var bebudet mannskapsreduksjoner.

Til slutt takket foreningsformannen for frammetet og ønsket vel hjem. Han takket også damene som hadde stått for serveringen.

Øystein Jørgensen, sekr.

Historisk gjetteleik

1. Kven vart den fyrste som vart kalla diktator?
2. Kven sa «Norge or dine hender»?
3. Kva for eit slag i Norges saga vart det?
4. Kven sa «Mi øks nådde han ikkje»?
5. Kva kalla dei gamle nordmenn Russland?
6. Kven sa «Klo mot klo skal ørnar rivast»?
7. Kor gamal vart Metusalem?
8. Hadde Jakob fleire born enn dei tolv søner?
9. Kva heitte kona åt Moses?
10. Kva for eit land vart ho frå?

Prøv med et smil i stedet.

Bilisten er tryggest når veien er tørr. Veien er tryggest når bilisten er tørr.

Jeg ønsker Dem
VELKOMMEN
til min nye forretning
på Bruvegen

Forretningen inneholder avdelinger i;
OPTIK - UR - SØLVPLETT - TINN

*I alle avdelingene vil De finne julegaver
som vil være en glede å få og gi*

OPTIKER — URMAGER

Kåre J. Lundevold

TELEFON 40170 — BRUVEGEN

Med Hunsfos Arbeiderforening gjennom 60 år

Vi vil fra dette nummer og en stund framover prøve å følge utviklingen av Hunsfos Arbeiderforening, slik den etter hvert er blitt nedtegnet fra stiftelsen i 1906. Svært få av de yngre i vår forening kjenner «historien» om vår forening og vi håper at det vil bli interessant lesestoff, også for veteranene på Hunsfos. Vi vil også håpe at disse etter hvert vil komme med tilføyelser eller eventuelle rettelser.

Så vil vi bare si som i ukebladene «følg med fra begynnelsen».

R. T. H.

I. 1906—1912.

1906.

Hunsfos arbeiderforening ble stiftet den 14/11 1906 under navn av Venneslands arbeiderforening. — Norsk arbeidsmannsforbunds sekretær, Joh. Karlgren, var i de dager på agitasjonsreise her i distriktet, og han hadde bestemt møte i Vennesla denne dag. Imidlertid ble han forhindret fra å møte, og det ble derfor Karl Strøm, formann i Kristiansands kommunearbeiderforening, som holdt foredrag og fikk Hunsfos-arbeiderne inn i organisasjonens rekke. De var på møtet møtt fram 60 mann, hvorav 45 mann tegnet seg som medlemmer.

Svar på spørsmål i førre nummer

1. Johan Sverdrup.
2. Markus Thrane.
3. Olaus Fjærtøft.
4. Bjørnstjerne Bjørnson.
5. 1827.
6. Konstitusjonen.
7. Bergen.
8. Tønsberg.
9. Chr. Hornsrud.
10. Halvdan Koth.

Der ble foretatt valg på styre samtidig. Formann ble Hans Gunnestad. Herman Dønnestad ble kasserer og Nils Horverak ble sekretær. Nestformann Hans Augustsen. Styremedlemmer A. T. Askedall, Kristian Rakkestad og Olav Andresen..

Den 24/11 ble foreningen innmeldt i Norsk Arbeidsmannsforbund som avdeling 197.

Det viste seg snart en levende interesse for foreningens arbeide, nye medlemmer tegnet seg og foreningens anseelse vokste. En av de viktigste årsaker til denne interesse var at arbeiderne året før hadde søkt bestyreren om et tillegg på daglønnen som den tid var fra kr. 2,50 til

Forts. side 13

Kulturkveldar innan fagforeninga

Ei sak som eg meiner bør takast opp var om ikkje foreninga av og til skulle arrangere ei eller anna form for kulturkveld 2 eller 3 gonger i året.

Det kunne vera diskusjon om ymse emne utanom det politiske eller gjerne eit «Åpen post» med ein eller annan av medlemmene som innleidar. Vidare kunne ein ha diverse underhald som opplesing, gjettekonkurranse o.s.v. Blant ein so stor arbeidsstokk som på Hunsfos er det sikkert fleire talenter for nemnde underhald.

Sjølv om det er sekundære ting det eg her nemner er det på tide at vi fagorganiserte er meir merksam på det kulturelle liv.

Eg let tanken gå vidare og ynskjer at redaksjonen og andre vil uttale seg om dei synspunkt som eg her har kasta fram og kan hende utdypa dei betre enn eg har gjort.

Ragnvald Mjåaland.

Med Hunsfos Arbeiderforening - -

Forts. fra side 12

kr. 3,00 og kr. 3,50 pr. dag. Han svarte bare at han skulle undersøke lønnen på Østlandet, og så skulle arbeiderne undersøke hvor stor lønnen var på Kalvild og Boen. Det var tillegget de fikk. Det var derfor lett forståelig at arbeiderne bare ved egen hjelp, ved samhold og solidaritet kunne oppnå levelige vilkår.

De første møter i foreningen var også godt besøkt og de hadde oppsatt forskjellige diskusjonsemner, som ble grundig diskutert. Diskusjonsemnene var: «Fordelen ved å stå organisert», «Foreningsarbeidets forhold til kristendommen», «Bør foreningen ta politisk standpunkt» og «Krav på lønnsforhøyelse».

1907.

År 1907 ble H. Gunnerud gjenvalgt til formann. Kasserer Richard Fosheim, sekretær N. Horverak.

H. Augustsen ble viseformann. Styremedlem Hagbart Olsen.

Den 7. april ble A. T. Askedall valgt til formann, idet H. Gunnerud skulle reise til Østlandet. Reier Senum ble medlem av styret.

Den 12. mai fremsatte foreningen krav på lønnsforhøyelse for 74 mann. Dette resulterte i at vi fikk en tariff gjeldende i 3 år og med tillegg på de fleste plasser av ca. 25 á 30 øre pr. dag.

På generalforsamlingen 14. juli valgtes Reier Senum til nestformann. Kasserer Ole Endresen. Styremedlem Martin Heia.

Dette år opprettet foreningen en privat hjelpekasse til hjelp under sykdom utenfor den gjeldende sykekasse. Hjelpekassen fikk særskilt styre. Denne hjelpekasse gikk dog senere inn igjen på grunn av manglende tilslutning. I samme år deltok

Forts. side 15

Til arbeid og fest

smaker våre smørbrød og snitter best

God Jul - Godt Nyttår

Rolfs Kafé

Vennesla — Telefon 39999

Fra besøk på SUNLAND og SVELVIK PAPIRFABRIKK

Torsdag 14. nov. hadde Hunsfos Fabrikker sammen med Hunsfos Arbeiderforening bedriftsbesøk på to papirfabrikker i Drammensdistriktet. Dette besøk var kommet i stand p.g.a. de tiltenkte mannskapsreduksjoner på Hunsfos. Fagforeningen så det hensiktsmessig å selv ta i øyensyn de bedrifter man trakk sammenlikninger med. Hunsfos Arbeiderforenings representanter var, foruten formann, nestformann og sekretær: Arne Lonebu og Asbjørn Dropping fra PM 1-2, Einar Bakken og Lorentz Larsen PM 3-4, Jonny Hagen og Harry Arntsen fra PM 6. — Sunland Papirfabrikk var første på programmet. Man så straks at det var svært vanskelig å trekke paralleller mellom Sunland og Hunsfos. For det første var Sunlands papirmaskiner av en helt annen størrelsesorden enn Hunsfos. Sunland hadde 5 p.maskiner med en samlet årsproduksjon på 14000 t. PM 1 var fabrikkens største maskin. En 110" bred fourdrinieremaskin der de kjørte trykk- og skrivepapir, 40-60 gr. PM 2 var en liten historie, 90" bred hvor de kjørte 17-23 gr. papir. PM 3 var en svært liten Yankeemaskin 80" bred hvor de kjørte fra 17 til 24 gr. PM 4 var en 90" bred mangesylindermaskin og PM 5 en Yankee ca. 2,50 m. bred, 19-36 gr. papir.

Samtlige av disse maskiner var atskillig mindre enn våre. Bemanningen var 9 mann ved 5 papirmaskiner mot tidligere 16 mann, 3 mann på 3 rullestoler, tidligere 5, pluss 2 mann på hollenderiet hvor det før rasjonaliseringa var 5 mann. Dessuten var den geografiske beliggenhet av maskinene meget fordelaktig når det gjaldt samarbeidet mellom maskinene. Nestformannen i Sunland Papirarbeiderforening opplyste at forholdene på bedriften var meget gode og at fortjenesten ligger på topp i papirindustrien. Ellers var

fagforeninga positivt innstilt til rasjonaliseringa. Vedtak til alle mannskapsreduksjoner ble foretatt på medlemsmøtet uten å forelegge det for den enkelte avdeling. Medlemsmøtet tok også stilling til den lønnsmessige kompensasjon. Vi skal her gjøre oppmerksom på at dette dreier seg om et pressområde hvor der var stor «gjennomtrekk» ved bedriften. Og selvsagt kan ikke disse retningslinjer direkte overføres til Hunsfos. *Over til Svelvik.*

Maskinparken her var gammel, men i høyeste grad automatisert og velholdt. Det samme gjelder oppløseranlegget, som faktisk stiller vårt Hollenderi i en meget dyp skygge. Papirmaskinene besto av 3 forskjellige maskintyper. PM 1 var en 320 cm. bred finpapirmaskin med liggende limpresse. PM 2 var en 320 cm. bred Yankee og PM 3 var en 320 cm. bred lukket kombinert Tisseu-maskin. Sammenlagt årsproduksjon ca. 10 000 t. — Også her var den geografiske beliggenhet av maskinene til fordel for samarbeid maskinene imellom.

Bemanningen var selvsagt sterkt redusert, men det virket for oss som om arbeidspresset iallfall ikke var større enn her på Hunsfos. PM 1 m/ rullemask., 4 manns betj. PM 2 m/ rullemask., 3 mann og PM 3 m/ rullemask., 3 manns betj. Felles oppløseranlegg, 2 manns betj.

Etter omvisningen i bedriften fikk vi forelagt data av forskjellige slag, kombinert med lysbilder som ga et greit bilde av fabrikkene. Den virket gjennomautomatisert og solid trass i sine små enheter. Og de hadde et stort kvalitetsspekter. Forholdet mellom fagforening og bedriftsledelse var nærmest den samme som beskrevet om Sunland.

KBA—RTH.

Øysten Jørgensen skal begynne i turnforeningen. Han er så god til å gå på bommen.

Kurs- virkksomhet

I tida 24. februar til 1. mars 1969 skal det arrangeres en faglig dag-skole for tillitsmenn i Vennesla.

De som ønsker å delta i dette kurset, må sende sine søknader til AOF's avdelingskontor i Kristiansand via sin fagforening.

Kurset vil omfatte følgende program:

Studieteknikk og opplysningsarbeide.

Hovedavtalen.

Arbeidervernloven.

F.S.K.

Arbeid i klubber og lag.

Produktivitet og rasjonalisering.

Den aktuelle faglige situasjon.

Gjennomgåelse av kurset «Fagforeningskunnskap».

De som blir opptatt på kurset vil kunne regne med å få tapt arbeidsfortjeneste etter AOF's satser samt reise penger.

Husk å anvende vanlig søknadsskjema.

Ta kontakt med tillitsmann/formann eller studieleder.

Søknadsfrist er 10 januar 1969.

Vennesla og Mosby AOF-forening

Solveig Hagen Harald Iversen

AOF's avdelingskontor

Rolf Larsen

Med Hunsfos - -

Forts. fra side 13

foreningens medlemmer i lockout som varte en uke. Endel uorganiserte arbeidet, men der var ingen maskiner i gang. I årets løp ble holdt 24 møter. Samme år fikk foreningen gjennomført forholdstallsvalg, og arbeiderne satte inn 7 av sine representanter i herredsstyret. Dette besto i den tid av 12 medlemmer.

1908.

Den 26/1 ble A. T. Askedall gjenvalgt som formann og N. Horverak som sekretær. Styremedlem Jørgen Bakken.

I dette år arbeidet foreningen seg godt fremover. Der holdtes mange møter, til dels med diskusjon. Emnene var: «Foreningens holdning til edruehetens fremme» og «Fagforeningens mål og midler». Allerede dette år opptokes diskusjon om 8 timers arbeidsdag, og en resolusjon ble sendt til Stortinget i den anledning. Foreningen anskaffet seg også eget flagg, helt rødt med følgende inskripsjon: «Enighet er vår styrke» samt stiftelsesdagen.

Den 19/7 avholdtes generalforsamling, hvor R. Senum gjenvalgtes til nestformann. Styremedlemmer Severin Berntsen og Severin Almédal. Til kasserer gjenvalgtes Ole Endresen.

Dette år opprettedes tilleggstariff for maskin nr. 1, som var nymontert

Forts. side 22

Musikk skaper hygge!

Vi har det gode utvalg i
TV — RADIO — BÅNDOPPTAKER
GRAMMOFONER

Siste nytt i grammofonplater

Telefon 39471

Personalia

Sverre W. Olsen, Holl.sal 1-2, fyller 60 år den 1. januar 1969. Olsen har i sin ungdom seilt endel til sjøs, ellers var han anleggsarbeider av profesjon. Han begynte på Hunsfos etter krigen, i 1946. Siden har han vært her, og han liker seg svært godt. — Vi gratulerer. TO.

Omar Nordal, Blekeriet, fyller 60 år den 8. februar 1969. Han har vært ansatt i Blekeriet siden dette ble startet i 1948. Han begynte på Hunsfos i 1923 og har derved 45 års tjeneste ved bedriften. Han liker seg godt ved bedriften og er ved god helse. Nordal fikk Norges Vels Medalje i 1958.

Vi gratulerer!

TO.

20. jan. 1969 fyller *Oscar Olsen Granly* på Holl.sal PM 5-6 60 år. Granly begynte på Hunsfos i 1939. Han var på gården til PM 5 startet. Videre har han vært ved sekseren hollenderi siden denne startet. — Granly synes det larmer litt mye på hollenderiet nå, men ellers trives han bra. Oscar Olsen Granly er en

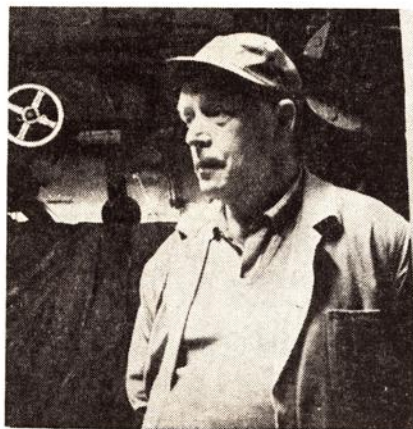
Kristian Svaland, Transporten, fyller 60 år den 21. des. 1968. Han begynte på Hunsfos den 10/9 1948 etter at han i flere år hadde drevet som skogsarbeider i Birkenes. Svaland trives helt utmerket her på Hunsfos, faktisk bedre enn som skogsarbeider. Han er i en sjelden god form og liker svært godt å ta turer i skog og mark.

Vi gratulerer.

RT.

stor friluftsmann. Han elsker å gå turer i skog og mark og det er vel få jegere på Hunsfos som kommer opp mot ham. I år er det faktisk første året han ikke har vært på jakt. Han har dessverre ikke hatt tid. Men lysta er der, det er sikkert. Granly runder 60 år i fin form, og vi slutter oss til gratulantene.

RT.

Dobbelt-jubileum

Lørdag den 21/12 blir det feiret et jubileum litt utenom det vanlige. Jenny og Marius Back feirer da gullbryllup samtidig som sønnen Arnt og hans kone Lilly feirer sølvbryllup. Jenny og Marius dro med hest og sluffe til kirken for å bli vigd, like etter 1. verdenskrig i 1918, mens Lilly og Arnt, etter en svært strabasjos tur fra et krigsherjet Nord-Norge, ble vigd i Vennesla kirke i 1943.

Marius Back har hatt mange interesser gjennom et aktivt liv. I hele 16 år var han med i Vennesla Hjelpekorps, og flotte vaser, pokaler og diplom vitner om en stor innsats. Mange flotte premier har han også tatt i skyting. Størst pris setter jeg på tida i Hjelpekorpsset, sier Marius. Der kommer samarbeidet til sin rett. Uten samarbeid er som å kjøre på felgen, sier han videre.

Jenny og Marius har opplevd mange harde år. En gang i 20-årene, sier fru Jenny, var han med på et helt års streik. Men lyse sider har de hatt mange av. Bl. . har de vunnet en bil i Hjelpekorpssets lotteri. Fru Jenny hadde helst sett at Marius hadde hatt dagarbeid. Men Marius er skiftarbeider, og skift vil han ha. Marius' største hobby i dag er å stelle greit med kona.

Han begynte på Hunsfos i 1954, etter at han hadde vært på Vige-

land Brug i 31 år og på Høye i 8 år. I september 1969 går Marius Back over i pensjonistenes rekke. Fru Jennys store hobby er håndarbeide og da særlig hardangersøm, noe hun er spesialist på.

De er begge fremdeles raske og i meget god form, og med det gode humør og livsinstilling de har, tror vi på en lys framtid for gullbrudeparet.

Sølvbrudeparet Lilly og Arnt Back reiser på (sølv)bryllupsreise til Teneriffa. Han har spart sommerferien til denne turen. Det er kona som har muliggjort turen, forteller Arnt. Fru Lilly gjennomgikk i fjor et samarittkurs og har i hele sommer arbeidet som nattevakt på sykehjem i Kristiansand. Hun elsker å stelle for gamle, forteller hun. Arnts største hobbyer er musikk, lydbånd (han var med å starte Vennesla magnetofonklubb) og radiotelefoni. Mest glede har jeg hatt av musikken, sier han. Han har bl. a. vært 3 ganger i N.R.K. Og allsidig er han. Han har selv tegnet huset sitt og bygd en nøyaktig modell av det.

I dag er han løytnant og område-sjef for Sjøheimevernet. Arnt har vært på fiske og til sjøs i 2-3 år. Videre var han 11 år i marinen. Han begynte på Hunsfos i 1957.

Vi ønsker begge parene til lykke med dagen og sølvbrudeparet en god tur. RT.

Syvert Syvertsen fyller 60 år den 20. januar 1969. Vi gratulerer!

Hunsfos b.i.l.'s skytterlag

Det var sommeren 1966 at Ove Madsen, Narve Åsheim, Sverre Olsen og flere andre fikk startet et bedriftsskytterlag. Det ble lagt ned et kjempearbeid for å få laget i sving, bl.a. med lotteri for å få inn penger. Dette ga nok til 3 geværer. Videre arbeid med kulefangere, skytebaner, både ute og inne.

I år er det bestemt at også Vest-Agder skulle gå over til dioptersikter. Det ble behandlet og bevilget penger til slike sikter på vårt siste årsmøte. Mange var skeptiske og så det som en belastning for B.I.L. at det ble startet skytterlag, men det har vist seg at de nå kan se laget som en stor inntektskilde. Men mange i skytter- og trimgruppa så med beklagelse på den merpris som ble pålagt ammunisjonen og at dette ikke skulle være noen fortjenestegren for B.I.L.

Siste sesong deltok laget i 6 stevner, 3 ute og 3 inne. Laget var i Mandal med 2 3-mannslag, 160 deltakere, og et stevne i Kristiansand 18/2 med ca 180 deltakere, hvor Hunsfos stilte med 3 3-mannslag. Videre et individuelt stevne i Kristiansand med 146 delt, hvorav 9 damer. Fra Hunsfos med følgende plasseringer: K. F. Abrahamsen nr. 18, T. Askekjær, nr. 31, N. Åsheim, nr. 32, A. Lonebu, nr. 76, T. Skårdal, nr. 90, S. Åsan, nr. 126, og fruene Åsheim, nr. 6, og Omdal, nr. 9. — Bedriftsskytingen på 50 m.-banen på Grotjern med individuell klaseskyting deltok vi med 7 mann. Odd Jacobsen, K. F. Abrahamsen og

T. Skårdal ble henholdsvis nr. 7-11 og 13 i klasse 1 og i klasse 2 ble N. Åsheim, S. Åsan, A. Lonebu og T. Askekjær nr. 6, 15, 37 og 39. Det deltok ca. 100 mann og 6 damer.

Den 9/6 ble det arrangert krets-mesterskap for lag på Grotjern. — Hunsfos møtte med 3 lag som ble nr. 9, 22 og 26. 1. laget besto av: S. Åsan, R. Berntsen og N. Åsheim. 36 herrelag og 2 damelag deltok.

På bedriftsskytingens dag som ble arrangert av Vennesla Skytterlag for bedrifter innen bygda, møtte som vanlig bedriftens folk fulltallig opp.

Vinterens treningskvelder har for-

Forts. side 19

SKYTING

Skyttergruppa har i vinter tenkt å få i gang et avdelingsmesterskap med laginndeling og individuell premiering og her ønsker vi at alle vil bli med. Inndeling og program er ikke helt ferdig utarbeidet ennå, men det vil bli brukt flere kvelder fra jul og utover vinteren. Videre blir vinterpokalen muligens lagt opp til en samlingspoeng-premie over flere kvelder, men med mulighet til å trekke fra noen av de dårligste poengsummer, slik at såkalt misserkvelder kan erstattes.

All denne skyting vil foregå med diopter, og dette vil gi grunn til høyere poengsummer og skarpere konkurranse. Så vinterens skyting byr på spenning for enhver og vi håper på godt frammøte. A.L.

Hunsfos b.i.l.'s skytterlag - -

Forts. fra side 18

uten trening bestått av press-skyting, serier av 5 skudd i en bestemt stilling. Kveldspremiene kan skytes om så mange ganger en vil og dette var populært. N. Åsheim har vært overlegen og forsynt seg med hele 6 av disse, nestemann er K. F. Abrahamsen med 3, Lonebu har hentet 2, Roland, Skårdal og Berntsen har tatt en hver. Vinterpokalen har det vært ganske hard kniving om. Denne er satt opp til beste resultat i løpet av vinteren med kun en 10-skuddserie fordelt på 2 stillinger pr. kveld. — Narve Åsheim var ikke til å true da han oppnådde 96 poeng. Samme mann tok også pokalen foregående sesong.

I lagets utendørstrening var ikke oppslutningen som den burde, men med sommerens mange andre interesser tatt i betraktning har det vært ganske bra.

HÅNDBALL

Håndballsesongen er i full gang og interessen for denne nye gruppa i bedriftsidrettslaget er stor. Det er spilt 3 seriekamper og 1 treningskamp hittil, og alle har endt med tap. Problemet var faktisk at laget ikke kunne det mest elementære innen sporten.

Den første seriekampen, mot Po-

Høstens innendørstrening er for lengst i gang og kveldspremiene som frister mange kan ende med mange harde dueller. Første kvelden var det Olav Abusland med 48 poeng på liggende som tok premien. Andre kvelden var det knestående, og her seiret Arne Lonebu med 47 poeng.

Møt fram en mandagskveld for spenning og sport. AL/RTH.

litiet II, ble da også utklassing. — Hunsfos ble totalt utspilt og tapte 4—13. Etter dette hadde laget en treningskamp mot Høy. I denne kampen brukte Hunsfos hele 15 spillere og etter stor innsats ble ikke tapet større enn 6—9. I neste seriekamp, mot Lorents I. Larsen, viste Hunsfoslaget takter. Det ble 9—11 tap, men en stund i 2. omg. så det ut som om laget skulle greie å snu kampen, men de falt av noe mot slutten. I kampen mot Sko og Klær klarte ikke Hunsfos å følge opp de takter som ble vist mot Lorents I. Larsen, og tapte 4—7. Tor Olsen leverte en ypperlig kamp i mål. Ellers var det svakt.

K. F. Abrahamsen er toppscorer for Hunsfos etter 3 serieomganger med 7 mål. Ellers har laget fått en dyktig instruktør i Asbjørn Oksum, så ta en tur i Venneslahallen en onsdagskveld. RTH.

Sportsartikler er alltid kjærkomne JULEGAVER

Skøyter - Sparker - Rattkjelker - Sportstrikotasje
Polvotter - Polsokker - Skistøvler - Dukkevogner
Sykler - Ryggsekker - Soveposer - Lommelykter
Luftmadrasser - Kokesett - Kniver - Økser

Kompasser

Elektriske jernbanetogsett
og løse deler
Ishockey-spill

ALT I SKI OG
SKIUTSTYR
for barn og voksne

Godt arbeidsår for Hunsfos Bedriftsidrettslag

Nyvalg både i hovedstyret og gruppene

Hunsfos B.i.l. holdt sin 22. generalforsamling i Tekn. spisesal den 24/10 1968.

19 medlemmer var møtt fram da lagets formann, Elias Omdal, ønsket velkommen.

Til motets dirigent ble valgt formannen og B. Grundetjern ble valgt til sekretær.

Styret har bestått av: E. Omdal, formann, K. Rødal, nestformann, O. Robstad, kasserer, B. Grundetjern, sekretær. Gruppeformennene styremedlemmer.

Protokollen ble lest av lagets sekretær B. Grundetjern som kunne berette om en meget god vintersesong og godt år for fotballgruppa.

For å begynne med vinteren så ble det arrangert 4 åpne langrenn og 1 hopprenn.

Det var 25 deltakere i Hunsfos' hopprenn i Askedalen.

Hunsfos B.I.L. har også i år arrangert 3 x 5 km. kretsmeesterskap samt 10 km. langrenn kretsmeesterskap.

I langrennet den 6. mars ble det konkurrert om den oppsatte vandrepokalen blant Hunsfos-løperne. Følgende har vunnet denne:

Klasse under 35 år: Harald Norbø, 2 napp. 35—42 år: Elias Omdal, 2 napp. 42—50 år: Hans Rannestad, 1 napp. Over 50 år: Wilhelm Beurling, 2 napp.

Pokalen må tas 3 ganger.

I KM 3 x 5 km. skistafett deltok 7 lag. Pokalen under 35 år ble tatt til odel og eie av Hunsfos B.i.l. ved Jack Rannestad, Øystein Lie, Harald Nordbø.

Nr. 2 ble Falconbridge.

Pokalen over 35 år tok Hunsfos 2. nappet i ved: Gunnar Grundetjern, Gerhard Lundevold, Kåre Rødal.

Nr. 2 Hunsfos 1. lag. Nr. 3 Befalets B.i.l.

I kretsmeesterskap 10 km. langrenn tok Hunsfos B.i.l. begge de oppsatte vandrepokalene til odel og eie.

Under 35 år ved Harald Nordbø, Jack Rannestad, Sigmund Løyte.

Over 35 år ved Elias Omdal, Helge Nordhagen, Karl Andersen.

Dessuten er det for de ansatte på Hunsfos blitt arrangert 2 ski-skytinger som ble meget populære. Dette var et ledd i «Trim-aksjonen» og 20 mann deltok i hvert av løpene.

Foruten ovennevnte langrenn og hopprenn har Hunsfos sammen med IL Vindbjart også i år arrangert barnelangrenn med 172 deltakere i alderen 5—13 år. — Tiltaket er meget populært og bør bli tradisjon.

Fotballsesongen har også i år satt sitt preg på idrettslivet ved bedriften vår. Interessen har vært stor og ca. 30 mann er blitt brukt i lagets kamper.

Audun Ormshammer har vært mannen

som på en utmerket måte har fått stablet på beina laget til de respektive kamper.

Vi vant ikke serien, men å delta er det viktigste — en god trøst.

De meget populære Trim-arrangementene med innlagt skyting i terrengløp over ca. 3 km. har i sannhet slått godt an. Det er i løpet av sommeren og høsten blitt arrangert 11 løp med varierende deltakerantall, fra 6 til 22 mann.

Laget har fart vidt omkring med disse arrangementene, hvilket har gjort disse festligere med stadig nytt terreng. Det er blitt arrangert løp på Hunsfosheimen og Moseidheiene, på Eikeland og ved Måneglytt. Tiltaket burde friste alle ved vår bedrift til å delta og å prøve disse alle tiders gøyne løpene i godt kameratskap.

Videre har Hunsfos B.i.l. arrangert skogsløp for deltakere fra hele kretsen. 17 mann deltok og Harald Nordbø vant individuelt.

I vår arrangerte Hunsfos også åpent terrengløp over ca. 3,5 km. Her vant også H. Nordbø, Hunsfos.

Skyttergruppa har vært i stadig aktivitet. Enkelte medlemmer har vært på stevner både i Mandal og Kristiansand og gjort bra figur. Ellers har skyttergruppens medlemmer vært hjelpelige med å stille en mann til standplassen i våre Trimarrangementer. Arne Lonebu er leder for skyttergruppa.

Hunsfos B.i.l. har påmeldt lag i bedriftsserien i håndball. Laget trener i Venneslahallen hver onsdag og alle er velkommen. Primus motor for denne gruppen har vært R. T. Hildebrandt.

Bedriftslagets økonomi er ikke så aller verst kunne lagets kasserer O. Robstad berette i sitt regnskap som ble lagt fram på årsmøtet. — Kassabeholdningen er kr. 1 222,50 pr. 23/10 1968, men vask av drakter for sesongen 1968 er da ikke betalt, likedan kont. kr. 95,— for håndballgruppen.

Både protokoll og regnskap ble godkjent uten særlige bemerkninger. Til skyttergruppens regnskap ble bemerket at alle inn- og utbetalinger skulle skje gjennom hovedkassereren og ikke over gruppens regnskap.

Det ble endel diskusjon vedr. forslag om anskaffelse av dioptersikter på lagets miniatyrgeværer. Dette var såpass fine sikter og kostbare at mange mente det ikke var forsvarlig for Trim-gruppen da å benytte geværene i terrenget som tidligere. Etter endel diskusjon ble det stemt over følgende forslag:

1) Forslag om å sette på dioptersikte på alle (6) geværene eller ingen. — For-

Forts. side 21

Godt arbeidsår - -

Forts. fra side 20

slaget fikk 4 stemmer for diopter på alle.

- 2) Forslag om å kjøpe 3 diopter + 3 nye geværer slik at skyttergruppen dermed fikk 3 geværer og trimgruppen 6. — Forslaget fikk 12 stemmer.

Det ble besluttet at håndballgruppa skal benytte Venneslahallen til trening fra kl. 17.30—18.30.

Mosjons- og trimgruppa fra kl. 18.30—19.30.

Det ble vedtatt forslag fra G. Grundetjern om å sløyfe reisegodtgjørelse fra lagets side. Hver mann betaler kr. 0,10 pr. km. til bileieren. Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Angående kjøp av nye drakter til laget, så tilsa ikke økonomien at dette kunne gjøres. De gamle draktene må slites til det er bare trevler igjen, så må styret ta opp saken på ny.

Det ble vedtatt å kjøpe 2 treningsdrakter til lagets målmann. Videre må anskaffes albuebeskyttere til håndballaget. —

Håndballgruppa tar årets utlodning på bedriften for å skaffe penger i en forholdsvis slunken kasse. Vi kommer til å få store utgifter i fremtiden både til skytterlaget, trimgruppa og fotballgruppa så vi trenger absolutt «gryn».

Gevinsten blir den tradisjonelle: Gavekort på kr. 200,— hos A. Syvertsen.

Det nye styret fikk i oppdrag å undersøke muligheten for å få en grei forsikringsordning for medlemmene.

Valgene gikk etter forholdene meget greit. Hele det «gamle styret» nektet gjenvalg etter mange års tillitsverv innen bedriftslaget.

Det nyvalgte styre fikk denne sammensetning: R. T. Hildebrandt, formann. Torbjørn Olsen, nestformann. Karl Hodne-myr, kasserer. Audun Ormshammer, sekretær. Revisor: Oddvar Robstad.

De forskjellige gruppene fikk denne sammensetning:

Håndballgruppa: Kåre Fosheim, Olav Ruud, T. Olsen.

Fotballgruppa: Arnold Kløvfjell, E. Sakariassen, A. Ormshammer.

Langrennsgruppa: Torbjørn Olsen, S. Hagen, W. Beurling, N. Åsheim.

Hoppgruppa: Kjell Gundersen, A. Ormshammer.

Skyttergruppa: Arne Lonebu, O. Abusland, T. Skårdal, K. Fosshiem.

Trim/mosjonsgruppa: Gunnar Grundetjern, H. Voreland, S. Hagen.

Valgkomité: Elias Omdal, Karl Andersen, Olav Ruud.

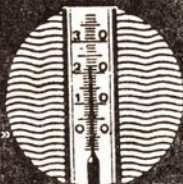
Som utsendinger til kretstinget ble valgt: R. T. Hildebrandt, Elias Omdal, Olav Ruud.

Lagets avgåtte formann E. Omdal be-

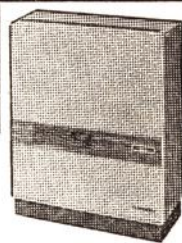
ORANIER NYHET

MØBELKAMIN 7500

Eksteriør
med
«tre-dekor»

med
flamme-
vindu

★ Uttagbar
brenn-
pott

★ For fyringsolje eller pe-troleum

★ Tilleggsutstyr: Vann-
fordamper og termostat

FORHANDLER

Alt B.
Berntsen & S
FARGE OG VARMESENTER

Telefon 39384 - 40165

nyttet anledningen til å takke for seg og godt samarbeide med det avgåtte styret samtidig som han ønsket alt godt for lagets framtid og det nye styret.

Vi vil spesielt takke lagets kasserer gjennom 15 år, Oddvar Robstad, for ypperlig og prikkfri jobb. Likedan takker vi lagets revisor gjennom en årrekke, T. A. Kvanvig, for godt utført arbeid.

Vi ønsker alt godt for Hunsfos bedrifts-idrettslag i årene framover med et særlig ønske om at alle måtte få øynene opp for viktigheten av å holde kroppen i trim.

Vi oppfordrer bedriftens ansatte til å gå aktivt inn i en av lagets mange grupper.
BG.

Styret i Hunsfos Bedrifts-idrettslag ønsker alle på Hunsfos en riktig god jul og et godt nytt år og takker for utvist interesse og støtte i året som gikk.

Rolf Thore Hildebrandt.

JA, JA, MEN SANN - - -

Wira er for meg en koselig og hyggelig plass å sitte. Jeg trives utmerket her sammen med mine venner 1—2. Her kan man sitte for seg selv og filosofere over hverdagens mange problemer. Her er passelig temperert, iallfall på denne årstiden. Ensomheten her gjør at det føles stille, selv om det larmer og durur. Man kan sitte og synge av full hals uten at andre enn deg selv hører det. På den måten kan man få øvet opp stemmebruken, og utvikle en kraftig stemme. Og så kan man sitte og skrive akkurat det som faller en inn, slik som jeg gjør nå.

Nå har jeg tørket i hele sommer, men jeg må si at jeg har lengtet tilbake til wiren. Her er rolig. Alt svinger greit. Pressene og gusken durur glade og fornøyde time etter time. Alle mine venner her virker fornøyde, bortsett fra den underste tørkefilten på eneren. Jeg vet ikke hva det er. Han er så rastløs. Vandrer hvileløst fram og tilbake. Det må være noe som har gått inn på ham. Kanskje hans kollega styrevalsen ikke er blitt smurt i det siste. Det skal ikke mere til. Han er nokså nærtagende, min gode venn tørkefilt.

Pressfiltene derimot er glade og fornøyde, der de løper rundt og rundt, og synger om at nå blir nok Jarlsby glad når vi stadig er i bevegelse. Ja, ja men, de fører en sorgløs og problemfri tilværelse disse døde ting. Det er nesten så en kunne ønske at en var en tørkefilt, hvis livsoppgave var å tjene Hunsfos lengst mulig, for så å bli tatt av og lagt bort, og glemt. Ferdig med det. Ikke noen problemer om hvor man går når man er ferdig med sin tjeneste. Ja, ja, noe problem er det heller ikke for meg. Det har jeg overlatt til en annen hvis oppgave er å ta seg av andres problemer.

Ja vel, nok om det. Tanker kommer og tanker går. Enhver må ha sin mening og også få lov til å si den. Det er det dessverre ikke alle som har. Men det er ikke noe å gjøre ved det. Det vil alltid være undertrykkelse her på jorden. En har sagt at der kan ikke bli fred så lenge der finner 2 mennesker her. En smule overdrevet vel, men det gir et riktig bilde.

Ja ja men sann.

O. O.

Med Hunsfos Arbeiderforening - -

Forts. fra side 15

i sommerens løp. Medlemstallet dette år var 123. 14 møter ble holdt. Ut på høsten foretok foreningen innkjøp av ved, hvilket viste seg å være meget fordelaktig.

1909.

Dette år ble R. Senum valgt til formann. S. Berntsen ble sekretær, nestformann K. Rakkestad og O. Endresen kasserer. Styremedlemmer Peder Mørkestøl, Aksel Andersen, Tobias Strandberg og Emil Børjesen.

I sommerens løp opptokes arbeidet for å stifte en sosialdemokratisk forening. På fellesmøte av Vennes-

lands og Vikelands arbeiderforeninger ble det besluttet å danne en sådan, men den ble stående utenfor fagforeningene som en selvstendig forening. Samme år ble der igangsatt kveldskole som holdes i Folkets hus. Det var praktiske fag, norsk og regning man lærte. Dessuten besluttedes det å arrangere 1. mai demonstrasjon i Vennesla for første gang. Ennvidere opptokes der et kraftig arbeide for oppførelsen av et Folkets hus. I et fellesmøte av Venneslands og Vikeland arbeiderforeninger og den sosialdemokratiske forening besluttet det å velge en bygge-

Forts. side 23

I fremgang er sparebankboken et godt
hjelpemiddel - og i motgang en
god reserve

BENYTT DEM AV FORDELENE VED
SKATTEFRI BANKSPARING

VENNESLA SPAREBANK

BYGDAS BANK SIDEN 1850

Med Hunsfos - -

Forts. fra side 22

komité på 7 mann. Møtet besluttet å samle inn bidrag og avholde en basar samt underhandle med Hunsfos fabrikker om tomt. Denne fikk foreningen gratis og dessuten et bidrag stort kr. 1000,—.

15 medlemsmøter ble avholdt i årets løp. Medlemstallet var 125.

1910.

Den 23/1 ble A. T. Askedall formann. Sekretær Jørgen O. Aas. Styremedlem Aage Lindekleiv. Den 17/7 valgtes R. Senum til nestformann. Kasserer O Endresen. Styremedlemmer Hagbart Olsen og Tobias Strandberg.

Folkets hus ble oppført dette år, og innvielsesfesten ble holdt ut på høsten. 14 medlemsmøter ble avholdt. Medlemstall: 114.

Tariffen som utløp dette år ble prolongert til 1911. Foreningen be-

sluttet å styrke kassen ved å arrangere underholdninger og valgte en komité i den anledning.

1911

Den 22/1 gjenvalgtes A. T. Askedall som formann og J. O. Aas til sekretær. Styremedlem Martin Heia. Den 29/7 gjenvalgtes R. Senum til nestformann og O. Endresen til kasserer. Styremedlemmer Tellef Uldal og H. Olsen.

Dette år deltok foreningen i en 6 ukers lockout. Denne gang sto foreningen nokså dårlig, idet der var mange som hadde meldt seg ut. Der var således over 60 streikebrytere. Dette gjorde at fabrikken kunne holde en maskin gående under hele lockouten. Etter lockoutens avblåsning gjorde foreningens formann Askedall et godt arbeide, idet han forhindret at arbeiderne skulle møte ned på kontoret før de fikk begynne arbeidet. Dette hadde nemlig besty-

Forts. side 25

Industrielt demokrati

Når vi tenker på demokrati i arbeidslivet så skulle dette ha langt større muligheter til å lykkes fullt ut i nær fremtid, eller for eksempel, den tiden da samfunnet utviklet seg til et parlamentarisk demokrati. Vår kultur har skapt større forståelse for felles mål og samfunnsinteresser på tvers av miljø og klasseskilte, selv om muligheten til selvtekt maktposisjon er til stede.

Vår tid er karakterisert av gjensidig respekt mellom partene i arbeidslivet, de er i stand til med større saklighet enn før å behandle sentrale spørsmål der sterke interesse-motsetninger er til stede. Det er derfor også mulig å ta opp til drøfting og forskningsmessig belysning mange grunnleggende tvilsspørsmål — spørsmål som berører frigjøring av store menneskelige ressurser, men som i svært mange land er tabu på grunn av sosiale og politiske forhold. Det er vel riktig å nevne vår sterke konservatisme mot nye ideer, vi har så lett for å holde på ideene selv om de for lengst har opphørt å tjene oss.

Det var vinteren 1961-62 at Instituttet for industriell miljøforskning fikk forespørsel om å ta opp forskning vedrørende industrielt demokrati. Og utfallet til dette kjenner vi litt til fra vår arbeidsplass (demokrati på gulvet.)

Om det her dreier seg mer som miljøforskning eller demokrati, kan det bringe oss et stykke på vei, men formingen blir en oppgave for arbeidere og deres org.

Når det gjelder formingen kan det være klokt å ta med noen forutsetninger som bør være til stede.

Disse punktene har vi hentet fra boken «Industrielt demokrati» av Thorsrud og Emery:

1. Alle mennesker må anses som likeverdige. Om man derimot betrakter noen mennesker som tilhørende en mindreverdige «kaste» eller

som annenrangs medlemmer, vil det tross alle formelle arrangementer være en tilbøyelighet til å avskjære disse fra effektiv representasjon.

2. Alle mennesker må ha en viss grad av bevegelsesfrihet i sitt daglige liv, slik at de som ønsker det, kan yte et selvstendig bidrag til samfunnslivet. Om menneskene derimot hemmes sterkere enn rimelig er, på grunn av vanskeligheter med å tjene til livets opphold, av sensur eller lignende, så kan intet formelt arrangement skape et reelt demokrati.

3. Lederskap må være avhengig av de manges tillit, og lederne må stå ansvarlige overfor de manges. Hvis det er slik at den sittende ledelse kontrolleres av et politisk parti eller bindes av sin lojalitet til et begrenset sosialt sjikt, så kan ikke valg e.l. sikre et effektivt demokrati.

H. I.

FISKETUR

— Napper det bra her i elven?

— Ja, det skal være sikkert og visst. Jeg må faktisk gjemme meg bak et tre når jeg skal sette på agnet.

*

En venninne av min kone hadde fått resept på p-pillen av sin lege og hadde gått med den i vesken i flere dager. En dag hun kjørte hjemover sammen med en venn kom hun til å huske på den idet de nærmet seg et apotek. Hun stoppet bilen, skyndte seg inn på apoteket og leverte resepten idet hun sa:

— Kunne jeg få disse pillene så snart som mulig? Det er en som sitter og venter i bilen.»

*

Mannen til sin kone mens han leser et brev:

— Det er fra ligningsvesenet. De vil gjerne vite hvordan jeg har fått tak i penger til å betale restskatten.

*

Hvorfor skal man gi storken skylden for det en eller annen gjør steller i stand? skriver Gunda fra Ludeflaten til oss.

Dagens tekst

Lukas Evangelium kap. 2

Og det skjedde i de dager, at det gikk et bud fra keiser Augustus at all verden skulle innskrives i manntall. Ja slik begynner beretningen om Jesus da han ble født og som vi hvert år minnes om ved Julehøytiden. Da Josef og Maria var kommet til Betlehem som kaltes Davids Stad for å la seg innskrive i manntall, kom tiden da Maria skulle føde. Og der står, og hun fødte sin sønn, den førstefødte og svøpte han og la han i en krybbe, fordi det ikke var rom for dem i herberget. Og vi kan se hvordan Gud med en gang begynte å åpenbare det for menneske, da hans engler kom til hyrdene ute på markene.

Vi leser videre: Og se en Herrens engel sto for dem, og Herrens herlighet lyste om dem, og de ble meget forferdet. Og engelen sa til dem: Forferdes ikke! for se, jeg forkynder eder en stor glede, som skal vederfares alt folket! Eder er i dag en frelser født, som er Kristus, Herren, i Davids stad. Og dette skal I ha til tegn: I skal finne et barn svøpt, liggende i en krybbe.

Vi kan her så godt legge merke til at Gud hadde gitt engelen nøyaktig beskjed, så når hyrdene dro avsted for å finne Jesusbarnet, så var de ikke i tvil om hvem han var. Jeg vil gjerne stoppe litt ved det. Vi mennesker vi strever og kaver, vi pynter og stiller til for å få en rett julestemning. Vi kjøper presanger til hverandre og god mat i alle fasonger, og hygger oss. Så kan vi spørre oss selv, hvorfor gjør vi egentlig dette? Jo, hovedsaken er jo at for da ble Jesus født. Måtte vi alle sammen virkelig tenke over dette, og virkelig forstå hvilken stor gave Gud

har gitt oss da han sendte sin sønn den enbårne for at vi falne mennesker kunne arve himmelens rike ved troen på Jesus. Jeg har mange ganger tenkt meg en norsk familie, som kanskje bare har en sønn. Hvem ville vel gi han i døden for noen andre mennesker hvis de kunne bli frelst ved det? Her kan en virkelig begynne å forstå noe av Guds store kjærlighet. Med vår forstand er det nok ikke så lett å skjønne, men la oss virkelig tenke over denne Guds store gave så Julehøytida kan få det rette innhold.

Jeg har lyst til å sitere Joh. kap. 3, vers 16-17: For så har Gud elsket verden at han gav sin sønn, den enbårne for at hver den som tror på ham ikke skal fortapes, men ha evig liv. For Gud sendte ikke sin sønn til verden for å dømme verden, men for

Forts. side 26

Med Hunsfos - -

Forts. fra side 23

reren forlangt. De arbeidere som opptrådte som streikebrytere fikk også en ekstra påskjønnelse for sitt arbeide, idet de fikk utbetalt kr. 50 hver til jul.

17 medlemsmøter og 2 generalforsamlinger avholdtes i årets løp. Medlemstall: 113.

1912.

Den 14/1 gjenvalgtes Askedall til formann og Aas til sekretær. Styremedlem Oskar Magnussen. — Den 28/7 gjenvalgtes R. Senum til nestformann og Endresen til kasserer. Styremedlemmer: H. Olsen og Jørgen Homme.

Dette år var stille. Den eneste sak av viktighet var innførelsen av 8 daglig lønning. Der ble avholdt 10 medlemsmøter og 2 generalforsamlinger. Medlemstall: 112.

I årets løp hadde man også under behandling spørsmålet om opprettelse av et eget forbund for papir-, tremasse- og cellulosearbeiderne, uten at dette dog ble gjennomført.

† DØDSFALL

Anders Andersen Støa

Med *Anders Andersen Støa* har en av de gamle veteranene vandret bort. Den 18. mai i år var han 87 år. Han var en rakrygget og strevsom mann som vokste opp i de små kår og har prøvd litt av hvert. Flink og pålitelig som han var i alt sitt virke og med et aldri sviktende humor. Anders begynte på Hunsfos for så lenge som 71 år siden, altså i 1897, og ble her i 60 år. Anders Støa, som han gjerne kaltes, er vel en av de som har lengst virke her om han da ikke er den som har vært her aller lengst.

Han var ruller på PM 3 i de siste årene han var her, inntil han måtte gå av for alderen. Anders hadde mange gode venner som vil huske ham som den støe og rolige mann han var.

Anders i Støa hadde sin store hobby i jakt og det kan fortelles mange historier om han og jakta. Men her vil vi være med å lyse fred over minnet til Anders Andersen Støa.

Sverre Gundersen

Det var med sorg vi mottok budskapet om Sverre Gundersens bortgang. I en alder av 45 år døde han 1/11 1968 etter et lengre sykeleie. Sverre begynte sitt arbeid på Hunsfos i 1951 som sjåfør på tomte og siden på taubanen. Han var kjent som en grei arbeidskamerat med et godt humor.

Vi lyser fred over Sverre Gundersens minne.

Ingulf Halland

Den 8/10 vandret *Ingulf Halland* herfra. Halland hadde vært mye syk i den siste tiden og således vært mye

Dagens tekst

Forts. fra side 25

at verden skulle bli frelst ved ham. Så kan vi lese videre i Lukas kap. 2: Og straks var det hos engelen en himmelsk hærskeare, som lovet Gud og sa: Ære være Gud i det høyeste, og fred på jorden, i mennesker hans velbehag! Og når vi her leser hvordan Guds engel vitner i mennesker hans velbehag, så kan en virkelig forstå hvor interessert Gud er i at vi mennesker skal ta imot hans store julegave.

Rundt om i verden blir jul feiret i mange land. Hvor mange vet jeg ikke, men det ser ut som en masse av disse ikke vet hva de holder på med. Men la det heller bli ditt liv, og kjenne Frelseren personlig. Da forandrer alt seg. Da kan du ha både jul, påske og pinse hele året, for da får du tak i den sanne glede, som verden ikke kan gi deg, men kun alene vår Frelser Jesus. For det står, at engelen sa: Se, jeg forkynner dere en stor glede som skal vederfares alt folket! Så det er Guds vilje at dette budskapet om Jesus skulle være deg til glede og ikke til sorg. For julens evangelie er et gledens budskap. Kan hende at mange synes det blir for mye skriving om Jesus og disse tingene, da vil jeg spørre: Hvorfor feirer du julen da? Ja, for det er jo Vår Frelser vi minnes, som kom til jorden for å frelse oss falne mennesker. — Så vil vi ønske alle en riktig god julehøytid. — Amen!

A. R.

borte fra arbeid, men når Ingulf var så noenlunde i form, så var han på plass ved PM 5 holl.sal, hvor han var farger i en årrekke. Halland kom til sitt daglige virke som vanlig for å løyse av, men så langt kom han ikke denne gang, for han rakk bare inn i salen da han segnet om.

Halland må betegnes som en grei og pålitelig kar som kunne jobben sin og som det var lite bryderi med.

Vi lyser fred over hans minne.

Tanker omkring voksenopplæringa i morgendagens samfunn

Det er få av oss mennesker som virkelig får oppleve det enestående ved å være menneske, slik som kanskje mange kunstnere kan oppleve det. I våre dager skulle vi ha alle forutsetninger for å oppleve livet så og si. For en eller to mannsaldrer siden var bildet av menneskene det at arbeidsfolk kom trøtte hjemover etter en altfor lang arbeidsdag. Krefte og overskuddet var tatt ut av dem, og det var bare de mest trasige som brøytet seg veg ut av håpløsheten, trøttheten og fant vegen ut og oppover.

Nå lever vi i en helt annen tid, og det er ikke bare det daglige brød som først og fremst fengsler oss, men framtidsutsiktene. Vi tror vi vet en stor del om det som venter oss mennesker i tida framover, og vi synes, og med full rett, at det er spennende og løfterike tider vi går i møte. Hvor kommer så disse løftene fra? Jo, fra moderne forskning og fra tekniske og vitenskapelige framsteg. Vi har fått del i mange av disse framsteg, mange løfter er allerede blitt innfridd uten at vi riktig er klar over hva som har funnet sted. De medisinske framsteg garanterer oss f.eks. så å si at vi alle skal leve 70 år i gjennomsnitt. Kvinnene blir ca. 75 år, og vi menn lever noe kortere.

Dette er i seg sjøl noe av et under, og kanskje det fineste som har skjedd i hele menneskehetens historie. Det er nemlig ikke så svært lenge siden at den gjennomsnittlige levealder var 30—40 år. Hva vil dette bety for oss at vi blir så gamle? Jo, det betyr ikke mindre enn at vi faktisk får en ny livsperiode. Vi får glede av den tid som kalles pensjonsalderen. Dette vil bety aller mest for kvinnene. Kvinnene har jo alltid hatt barn å ta seg av. Når hun nå

har store barn som ikke trenger daglig eller timelig pass, er hun bare noe over 40 år. Hun er i våre dager en ung kvine, og hun har 20 år foran seg i livsfrisk og livsdyktig alder. Dette fører til den konsekvens at kvinnene får en helt annen plass i det aktive arbeid i organisasjoner og i samfunnsliv enn de har hatt før, og jeg tenker da på den innsats de kan yte i samfunnet utenfor hjemmet.

På samme vis som den medisinske vitenskap griper inn i og endrer vårt livsmønster, endrer vitenskapen på så mange andre områder både i arbeidsforhold, fritidssjanser og hjemmeliv. Man regner med at i de neste 20 år vil der bli gjort en forskningsinnsats som svarer til det vi til nå har gjort samlet på det vitenskapelige område. De fleste av oss som i dag går ut i arbeidslivet, vil i denne perioden komme til å få sin hovedbeskjeftigelse med materiale og stoff som i dag er ukjente og eller på eksperimentstadiet.

Uten at vi riktig er blitt klar over det, så går den teknologiske utvikling for seg for fullt rundt om oss. Plutselig er arbeidere og teknikere i den situasjon at de må lære seg nye ting og nye systemer som tidligere ikke var med i deres opplæring eller pensum. Nye betegnelser og uttrykk svever i lufta så å si rundt oss, og bak hvert uttrykk ligger et hav av forskning og vitenskapelig arbeid. Det er faktisk hele den teknologiske utvikling og omstillingsprosess som vi nå ser brokker av, og som vi i fremtidssamfunnet kommer til å oppleve for fullt.

Rasjonalisering og andre prosesser vil føre til endringer i livs- og arbeidsforhold og til enorme innsparinger av forskjellig slag. Det moderne

Forts. side 28

Tanker omkring - -

Forts. fra side 27

samfunn vil kreve meget, men aller sterkest ligger kravet på noe som vi stadig er opptatt av, nemlig: Et høyere nivå i almenkunnskap, en stadig anledning gjennom voksenopplæring å forbedre, utvide og fornye det vi lærte tidligere. Vi må skape slike forhold at alle i arbeidslivet kan gis en reell sjanse til i voksen alder å få så megen opplæring at vedkommende aldri vil være i vanskeligheter med å følge med og ha sin plass i arbeidslivet også under endringenes stadige prosess. Jeg tror at vi må få flest mulig mennesker til å forstå «språket» i den kommende epoke i vårt liv og dermed bli i stand til å se det hele i et videre perspektiv slik at det som skjer ikke blir noe utenfor oss, men en del av det liv vi skal leve. M.a.o. fremelske en aktiv holdning overfor utvikling i et fremtidig samfunn.

Her kommer de frivillige opplysningsorganisasjoner inn for fullt, for det blir med bakgrunn i en forstående holdning at vi må gjøre vår innsats også i yrkesomstillingen. Det kommer nemlig til å bli så omfattende, og problemene så sammensatte, at det bare ved et samarbeide mellom industri, institusjoner av forskjellig slag og organisasjonene at vi kan skape opplæringsformer som duger. Noe system utenfor de vanlige bedriftsskolene er det nå vanskelig å se, så her har organisasjonene og institusjonene et åpent arbeidsfelt i den rent yrkesdannende voksenopplæring.

Man regner alt nå med at en elev som har tatt en elementærteknisk skole er hjulpet de første 5 år. Da vil vedkommende være innhentet av den tekniskvitenskapelige utvikling, og det sier noe om intensiteten på ett område. Yrkesomstillingen her i landet er allerede nå kommet så langt at en mann i 60-åra kan se tilbake på skifte av yrke 4-5 ganger i løpet av sitt yrkesaktive liv.

Den teknologiske utvikling og omstillingsprosessene i dens kjølvann betyr flere og relativt sett billigere varer, men den innebærer færre mennesker beskjeftiget på det produktive plan. Den overflødige arbeidskraft suges opp av de moderne næringer i form av handel og service. Dette vil nødvendiggjøre en intens orientering av psykologi og om samfunnsfag for å forberede til nye yrker under omstilling og utvidning.

Det er vanskelig sjølsagt å vurdere nytten av slike fag, men det er nødvendig å ta dem i bruk i det utdannings-system vi har i skolene og som aktive ledd i organisasjonenes kursvirksomhet.

Man kan stille seg det spørsmål: Vil det bli behov for slike store utdanningsapparater både i og utenfor skolen? Hvis vi ser på de apparater som utdanner for vitenskap og høyere lærerstillinger vil vi se tall som kan skremme den mest balanserte interesserte samfunnsborger. Det er i dag ca. 30 000 studenter på slike lærestalter. I 1985 vil tallet kanskje ligge på ca. 85 000, og når vi besøker Universitetet på Blindern, befinner vi oss på landets største arbeidsplass.

Med 9-årig skole, andre skoler og f.eks. 2 års voksenopplæring for hvert årskull på 60 000 blir det tall på ca. 840 000 i en utdannings-situasjon eller på skolebenken. Dette sett i et perspektiv på ca. 10 år. Har vi råd til dette? Vi har det hvis vi skal kunne møte den himmelstormende utvikling og i denne utvikling ha så lykkelige mennesker som mulig og som ikke «svimler» i karusellen.

Vi står foran et samfunn, som, sammenlignet med tidligere tider, vil være umåtelig rikt. Vi vil kunne produsere. Varer og tjenester vil det ikke mangle på. Spørsmålet vil komme til å gjelde da som før, for-

Forts. side 29

Tanker omkring - -

Forts. fra side 28

delingen av det vi skaper av det overskudd vi vil få.

Noe av dette overskuddet vil bli brukt til kortere arbeidstid. La oss ta en titt på dette: Siste år var der en streik i New York som hadde kravet om 5 dagers uke som utgangspunkt. 30 timers uke er ingen utopi, heller ikke 10—12 ukers ferie. Med et velferds- og velstandssamfunn intakt, står vi da oppe i en livssituasjon for hver enkelt av oss som i forhold til arbeid og fritid viser seg å være like endret som dette med livslengden. Vi har fått, ved forhandling og ved kamp, skåret ned vår arbeidstid som hadde sitt innhold i blodslit, og øket en fritid som vi slett ikke i dag er forberedt på å legge noe avgjort innhold i. Det er ingen som gjør det, for frihet er noe vi kollektivt har sloss for å få, — til bruk for våre individuelle lyster og etter våre egne hoder. Frihet til hva?

Situasjonen er ellers helt klar: Vi har og får sannsynligvis for første gang i menneskenes historie en vid sjanse til å ta del i kulturen. Om vi ikke har råd til eller anledning til å eie eller skape, har vi anledning til opplevelse og medlevelse. Heller ikke til dette kommer vi uten visse forutsetninger. Det er vel de færreste former for kunstopplevelse man kommer til sovende. Vi må gi menneskene forutsetninger, skritt for skritt føre dem så å si inn i kunstens rike. Nå er det slett ikke sikkert at vi har trang til eller bruk for kunsten. Vi må først kanskje tenkes, så oppleve litt for deretter å få følelsen av at dette gir oss noe. Kunstopplevelse er en aktivitet som vi må skape miljø for. Her ligger en stor og viktig oppgave for organisasjoner, biblioteker, institusjoner og andre, en form for voksenopplæring som blir nødvendig for å hindre en forflatning av det fremtidige menneskes tilværelse. Kunstsirkler, ma-

lerkus osv. som nå holdes rundt om i landet i stigende grad er en titt inn i det fremtidige mønster på dette området.

Opplysning og voksenopplæring er et vilkår for oss om vi skal følge med i den teknisk-industrielle utvikling, dessuten et vilkår for at vi alle skal få del i den kultur, det rikere liv vi nå virkelig for første gang har anledning til å få glede og dermed nytte av. Som et tredje punkt kommer så det som vi i videste betydning kan kalle forholdet til demokratiet i det fremtidige samfunn. Skal vi kunne utvikle og opprettholde et levende demokrati, må vi også stimulere den enkelte til å komme med sine meninger og trene folk til å framføre dem og forsvare sine meninger.

Et av grunndragene vi ser i det framtids-samfunn jeg har prøvd å tegne her, er en økende oppdeling i fagområder og spesialiteter. Samfunnet vil samtidig også på mange måter bli mer komplisert og mindre oversiktlig enn i dag. Dette kan føre til at vi overlater mer og mer til spesialistene og dermed blir mer forsiktige når det gjelder å uttale oss om ting som ligger utenfor vårt «område». Dette er en form for passivitet som bare kan motvirkes gjennom opplysningsarbeide og voksenopplæring for gjennom denne stadig prøve å arbeide som aktive demokratiske pedagoger: En slags fødselshjelper for den enkelte, når det er noe han har å komme fram med. Hvis vi ikke øver oss opp i å si vår mening, er det lite hjelp i om vi har meninger. Demokratiet er avhengig at at vi diskuterer og sier fra om hva vi mener. På dette området har alle organisasjoner en oppgave, likeledes bibliotekene og andre institusjoner. Vi skal støtte den svake, den usikre til å tro på seg selv, få tiltro til og formulere. Bare gjennom en aktiv form i alle ledd vil det være mulig

Forts. side 30

Tanker omkring -

Forts. fra side 29

å bære fram og utvide det demokrati vi har lært å sette pris på nå. Men vi må ha hjem og skole med oss. I videste betydning vil jeg for min del si det slik at uten en god start vil voksenopplæringen bli et uoverkommelig løft for oss. Det må gis grunnlag for fremvokster av et slikt demokratisk syn i oppdragelsen på skolen og i hjemmene. Det skjer noe på dette området, men stort sett kan man si det er oppgaver som bare så vidt er påbegynt.

Rolf Larsen.

Andersen kom tilbake til jobben onsdag, etter en operasjon.

— Nå, går det bra med deg, Andersen, spurte sjefen velvillig.

— Jo takk, jeg har operert bort halve magesekken, så nå svarer magen bedre til lønnen.

*Velkommen
til
julehandel*

Vi har alt De
trenger til
juleforberedelsene

Vennesla
LANDHANDEL

Juleknask får De best og billigst hos

Karly Nordvold

Hunsfoss - Tlf. 39670

Moseidmoen - Tlf. 39336

FRUKT — NØTTER ETC.

STORT UTVALG I KONFEKT
PRIS KR. 5,00 — 50,00

ALLE SORTER
RØNNEVIGS BRUS
KOSTER KR. 0,65 PR. FLASKE

MANGE EKSTRA JULETILBUD

MAZDA

En triumf for Japans industrielle overlegenhet. Mazda bygges av verdens mest effektive bilfabrikk — med Østens sans for perfektjon og eleganse. Ildsprutende dragekrefter under panseret trekker Mazda frem, forrest i køen! Ekte japaner med overskudd og karakter. Myk, føyelig, følsom i kjøreegenskaper og komfort. Stillestående, vibrasjonsfri. Sikkerhet, styrke og soliditet. Og pengene blir plutselig mer verdt når det er tale om Mazda — fordi den gir mer enn De venter. Hvorfor ikke prøve det ypperste av hva Japan kan tilby? Ring oss for en demonstrasjon.

Velkommen til vårt nye verksted

Alt i bilrekvisita

NILS O. RØINÅS A.S.
BILFORRETNING

Sørlandets rimeligste

BOBLEJAKKER

Kr. 76,- og 98,-

God finsk kvalitet

Greie norske herrebenklær

kun kr. 64,-

Livvidde 82-115 cm

Møseidmøen

KONFEKSJON

Inneh.: Ole Thomassen

TELEFON 39571